
Les i nr. 17/2023

[LES MER OM](#)

Antall aborter og antall fødsler

Både antall svangerskapsavbrudd og antall fødsler i Norge falt i perioden 2008–20. Reduksjonen var mest uttalt hos kvinner uten tidligere fødsler. Antall svangerskapsavbrudd falt mer enn antall fødsler. Svangerskapsavbrudd kan derfor ikke forklare at fruktbarhetstallet i Norge faller.

Dette kommer frem av tall fra Medisinsk fødselsregister og Abortregisteret for perioden 2008–20. Hvis man ønsker flere fødsler, er det viktigere å tilrettelegge for ønskede graviditeter fremfor å hindre svangerskapsavbrudd, mener forfatterne.

Kort rapport: Har svangerskapsavbrudd betydning for nedgangen i antall fødsler?

Eldre med hjertesvikt

Eldre pasienter innlagt på sykehus pga. akutt hjertesvikt, skårer ofte høyt på skrøpelighet og har mange samsykdommer. Egen helsekompetanse og evnen til egenomsorg før innleggelsen er ofte lav. Dette viser en studie av 136 eldre pasienter som ble innlagt på sykehus i Drammen og Tønsberg. Mange pasienter får ikke tilbud om oppfølging ved en hjertesviktpoliklinikk, og mange kan være underbehandlet. Hvordan kan oppfølgingen av eldre pasienter med hjertesvikt bli bedre?

Lederartikkel: Hvordan kan oppfølgingen av pasienter med hjertesvikt bli bedre?

Originalartikkel: Skrøpelighet, helsekompetanse og egenomsorg hos pasienter som innlegges med akutt hjertesvikt

---

Primær skleroserende kolangitt

Pasienter med vedvarende eller gjentatte høye nivåer av alkalisk fosfatase, gammaglutamyltransferase og/eller bilirubin uten åpenbar forklaring, bør henvises til gastroenterolog for mulig primær skleroserende kolangitt. Dette er en sjelden og progredierende leversykdom som kan føre til levercirrhose og leversvikt. Kolestase, kolangitt og andre komplikasjoner skyldes gallegangsobstruksjon som følge av inflammasjon, fibrose og strikturer. Mange pasienter har også inflammatorisk tarmsykdom, og risikoen for kreft i galleveier og tarm er økt. Levertransplantasjon er eneste effektive behandling.

Klinisk oversiktsartikkel: Primær skleroserende kolangitt

Publisert: 20. november 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.17.03
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.